

**ÚSTAVNĚ PRÁVNÍ ZÁKLADY PRÁVA  
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ  
ZÁKON O ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍ**

*Ilona Jančářová*



# ÚSTAVNÍ ZÁKONY

Vztah k ochraně životního prostředí:

- Ústava ČR (1/1993 Sb.)
- Listina základních práv a svobod (2/1993 Sb.)
- Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky (110/1998 Sb.)

# ÚSTAVA ČR

## (Ústavní zákon č. 1/1993 Sb.)

- **Preamble** - odhodlání společně střežit a rozvíjet zděděné přírodní a kulturní bohatství
- **Čl. 7** - Stát dbá o šetrné využívání přírodních zdrojů a ochranu přírodního bohatství
- **Čl. 10** - Vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je ČR vázána, jsou součástí právního řádu; stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva

# ZÁKON O ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍ (17/1992 Sb.)

- Základní zásady
- Základní pojmy
  - **Přírodní zdroje** jsou ty části živé nebo neživé přírody, které člověk využívá nebo může využívat k uspokojování svých potřeb.



obnovitelné



neobnovitelné

- **Životním prostředím** je vše, co vytváří přirozené podmínky existence organismů včetně člověka a je předpokladem jejich dalšího vývoje → složky

# Nález ÚS č. 280/1996 Sb.

*„Pro **veřejné statky** je typické, že prospěch z nich je nedělitelný a lidé nemohou být vyloučeni z jeho požívání.*

*Příklady veřejných statků jsou národní bezpečnost, veřejný pořádek, **zdravé životní prostředí**.*

*Veřejným statkem se tudíž určitý aspekt lidské existence stává za podmínky, kdy není možno jej pojmově, věcně i právně rozložit na části a tyto přiřadit jednotlivcům jako podíly.“*

# Nález III. ÚS 70/97

- *„Skutečnost, že životní prostředí je veřejným statkem (hodnotou) ve smyslu preambule Ústavy a Listiny a čl. 7 Ústavy, nevylučuje existenci subjektivního práva na příznivé životní prostředí, jakož i práva v zákonem stanoveném rozsahu se jej domáhat.“*

# LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD (LZPS)

## Čl. 11

- (1) Každý má právo vlastnit majetek. Vlastnické právo všech vlastníků má stejný zákonný obsah a ochranu.
  
- (2) Zákon stanoví, který majetek nezbytný pro zabezpečování potřeb celé společnosti, rozvoje národního hospodářství a veřejného zájmu smí být jen ve vlastnictví státu, obce nebo určených právnických osob ...

# VLASTNICTVÍ PŘÍRODNÍHO A KULTURNÍHO BOHATSTVÍ a čl. 11(2) LZPS

- Z.č. 44/1988 Sb., horní zákon:
  - Nerostné bohatství (ložiska výhradních nerostů) na území České republiky je ve vlastnictví ČR. (§ 5 )
- Z.č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny
  - Na území národních parků nelze zcizit pozemky, které jsou ve vlastnictví státu (obdobně NPR, NPP)
- Z. č. 20/1987 Sb., o památkové péči
  - Vlastnictví archeologických nálezů (jsou vlastnictvím kraje, nejsou-li vlastnictvím státu nebo obce)
- Přírodní zdroje, které nejsou předmětem vlastnických práv (např. voda, ovzduší, volně žijící živočichové)



# LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD

## Čl. 11

(3) Vlastnictví zavazuje. Nesmí být zneužito na újmu práv druhých anebo **v rozporu se zákonem chráněnými obecnými zájmy. Jeho výkon nesmí poškozovat lidské zdraví, přírodu a životní prostředí nad míru stanovenou zákonem.**

## Čl. 35

(3) Při **výkonu svých práv** nikdo nesmí **ohrožovat ani poškozovat životní prostředí**, přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky nad míru stanovenou zákonem.

# ČI.11/3 LZPS v z.č. 17/1992 Sb.

- **Poškozování** životního prostředí je zhoršování jeho stavu znečištěváním nebo jinou lidskou činností nad míru stanovenou zvláštními předpisy.
- **Znečištění** životního prostředí je vnášení takových fyzikálních, chemických nebo biologických činitelů do životního prostředí v důsledku lidské činnosti, které jsou svou podstatou nebo množstvím cizorodé pro dané prostředí.

(§ 8)

# ČI.11/3 LZPS v z.č. 17/1992 Sb.

- **Přípustnou míru znečišťování** životního prostředí určují mezní hodnoty stanovené zvláštními předpisy; tyto hodnoty se stanoví v souladu s dosaženým stavem poznání tak, aby nebylo ohrožováno zdraví lidí a aby nebyly ohrožovány další živé organismy a ostatní složky životního prostředí.
- Mezní hodnoty musejí být stanoveny s přihlédnutím k možnému kumulativnímu působení nebo spolupůsobení znečišťujících látek a činností.(§ 12)

# ČI.11/3 LZPS v z.č. 17/1992 Sb.

- Každý je povinen, především opatřeními přímo u zdroje, předcházet znečišťování nebo poškozování životního prostředí a minimalizovat nepříznivé důsledky své činnosti na životní prostředí.
- Lze-li se zřetelem ke všem okolnostem předpokládat, že hrozí nebezpečí nevratného nebo závažného poškození životního prostředí, nesmí být pochybnost o tom, že k takovému poškození skutečně dojde, důvodem pro odklad opatření, jež mají poškození zabránit. (§ 13)



Omezení a zákaz činnosti (§ 66 ZOPK)



Opatření k nápravě

Změna povolení (§ 176(5) SZ, IPPC) aj.)

# ČI.11/4 LZPS v právu životního prostředí

## ČI. 11(4)

Vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva je možné ve **veřejném zájmu**, a to na **základě zákona** a za **náhradu**.

- Z.č. 114/1992 Sb.  Ochrana přírody je veřejným zájmem. Každý je povinen při užívání přírody a krajiny strpět omezení vyplývající ze ZOPK
-  Náhrady újmy za ztížení zemědělského nebo lesního hospodaření (§ 58)

# NS 25 Cdo 3837/2011

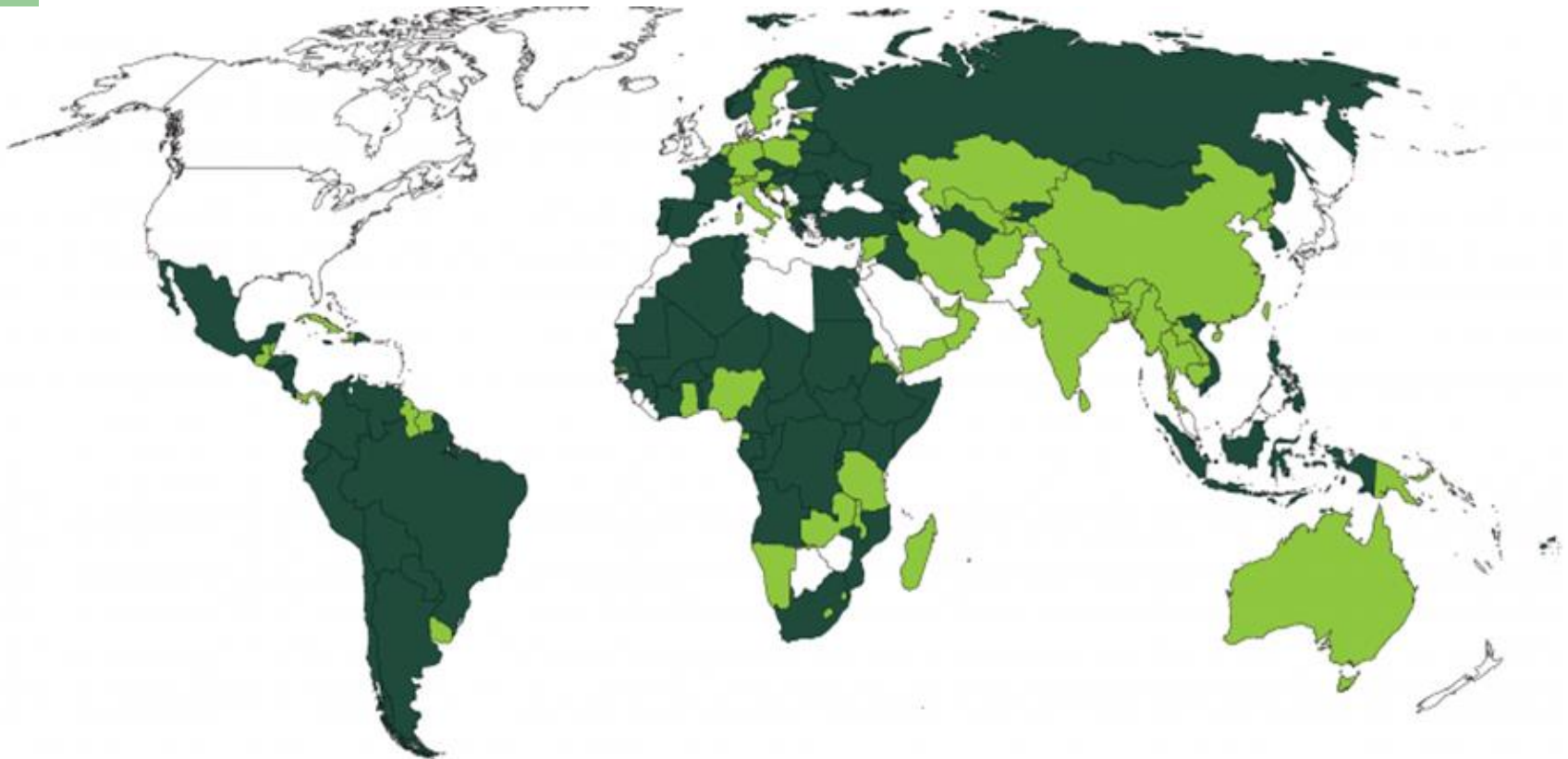
- *Nárok na náhradu újmy v souvislosti se zákonným omezením těžby dřevní hmoty v národních přírodních rezervacích, založený s účinností od 28. dubna 2004 § 58 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, náleží vlastníku lesního pozemku bez ohledu na to, že již před tímto datem v době, kdy se vlastníkem stal, tu omezení bylo a on o něm věděl.*

# LZPS

- **Čl. 35 (1 a 3)**

- Každý má **právo na příznivé životní prostředí.**
- Při výkonu svých práv nikdo nesmí ohrožovat ani poškozovat životní prostředí, přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky **nad míru stanovenou zákonem.**

**Příznivé životní prostředí** – problematická interpretace



Dark green: Countries with the constitutionally protected right to a healthy environment

Light green: Countries with constitutional provisions for a healthy environment

Source: [Environmental Rule of Law Report](#), Figure 4.5



## PŘÍKLAD: ROZVOJOVÉ PROJEKTY či REALIZACE EKON. ČINNOSTI

- Právo vlastnit majetek (čl. 11)
- Svoboda podnikání (čl. 26)
- Právo na příznivé životní prostředí (čl. 35)



Konflikt ústavně garantovaných práv

# PŘÍKLAD – VĚTRNÁ ELEKTRÁRNA

- Záměr na výstavbu větrné elektrárny



Zájem o podporu  
obnovitelných zdrojů energie  
- ochrana před změnou  
klimatu



Zájem o ochranu zdravého  
životního prostředí (prostého  
hluku a vibrací) a o ochranu  
přírody

- Konfliktní zájmy v rámci ochrany životního prostředí
- Z nálezů Ústavního soudu Litevské republiky

# LZPS

## Čl. 36 -

Každý se může domáhat stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu.

Kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen rozhodnutím orgánu veřejné správy, může se obrátit na soud, aby přezkoumal zákonnost takového rozhodnutí, nestanoví - li zákon jinak.

## Čl. 41/1 -

**Práv uvedených v čl. 28, 31 a 35 Listiny je možno se domáhat pouze v mezích zákonů, které tato ustanovení provádějí !!!**

*(Usnesení I. ÚS 193/02)*

# Usnesení NSS 5 A 100/2001

- Práva na příznivé životní prostředí (čl. 35 Listiny) se lze domáhat toliko jako subjektivního veřejného práva za podmínek daných soudním řádem správním; jednou z nich je i aktivní žalobní legitimace navrhovatele (§ 65 s. ř. s.), spočívající v tvrzeném zásahu do práva.

# PŘÍKLAD ASTMA

Matka pětiletého dítěte chce žalovat stát proto, že se domnívá, že u jejího syna se v důsledku nadměrného znečištění ovzduší v místě jejich bydliště projevilo těžké astma a alergie. Žalobou se chce domáhat jednoho z lidských práv zakotvených v Listině základních práv a svobod – práva na příznivé životní prostředí.

Posudte šance na úspěch této matky jako žalobkyně ve výše uvedené věci. (Čl. 35, 36 a 41 LZPS)

# PROSAZOVÁNÍ PRÁVA NA PŘÍZNIVÉ ŽP – JAK?

## Veřejnoprávní cesta:

- Podněty, stížnosti, petice
- Rozhodovací a jiné správní procesy včetně přezkumných řízení řádných i mimořádných
- Dozorová činnost
- Soudní ochrana

**ESLP** (např. Lopéz Ostra proti Španělsku)

(Čl. 8 Právo na respektování soukromého a rodinného života)

# PŘÍKLAD HLINÍKÁRNA

Společnost HBG, a.s. zakoupila objekt staré teplárny, která již ukončila provoz, spolu s příslušnými pozemky. Hodlá teplárnu přestavět a v nové provozovně přetavovat hliník. Technologie, kterou hodlá hliníkárnu vybavit, by splňovala veškeré požadavky stanovené právními předpisy na ochranu ovzduší, dalších složek životního prostředí i na ochranu zdraví člověka.

Místní obyvatelé, kteří se obávají možných negativních vlivů hliníkárny na své okolí, se postavili proti navrhovanému projektu. Tvrdí, že tím bude porušeno jejich právo na příznivé životní prostředí, neboť v objektu budou umístěny rafinační soli, které by při případném úniku mohly představovat závažné nebezpečí pro životní prostředí i zdraví obyvatel.

Projekt hliníkárny je v souladu se schválenou územně plánovací dokumentací. Společnost HBG, a.s. podala návrh na zahájení řízení o změně stavby. Zajímá se o to, zda veřejnost v daném případě by skutečně mohla uspět s tvrzením o porušování práva na příznivé životní prostředí a jak se proti tomu může bránit. Je v souladu s právem, aby stavební úřad zamítl návrh na změnu stavby a proč? Může být tento projekt zamítnut z toho důvodu, že obec nemá o zamýšlenou aktivitu ve svém územním obvodu zájem?

(Čl. 35 a 26 LZPS)

# PROSAZOVÁNÍ PRÁVA NA PŘÍZNIVÉ ŽP v z.č. 17/1992 Sb.

- Každý se může **stanoveným způsobem domáhat** u příslušného orgánu svých práv vyplývajících z tohoto zákona a dalších předpisů upravujících věci životního prostředí. (§ 15)



# PROSAZOVÁNÍ PRÁVA NA PŘÍZNIVÉ ŽP v z.č. 17/1992 Sb.

- Každý, kdo zjistí, že hrozí poškození životního prostředí, nebo že k němu již došlo, je povinen učinit v mezích svých možností **nezbytná opatření** k odvrácení hrozby nebo ke zmírnění následků a neprodleně **ohlásit** tyto skutečnosti orgánu státní správy; povinnost zasáhnout nemá ten, kdo by tím ohrozil život nebo zdraví své nebo osoby blízké.  
(§ 19)
- Sankce podnikajícím subjektům dle § 28/2 !



# PROSAZOVÁNÍ PRÁVA NA PŘÍZNIVÉ ŽP v z.č. 17/1992 Sb.

- Za porušení povinností stanovených zvláštními předpisy o ochraně životního prostředí se ukládají **pokuty** nebo jiná opatření podle těchto předpisů; tím nejsou dotčeny případná trestní odpovědnost ani odpovědnost za škodu podle obecných právních předpisů. (§ 29)
- Příslušné orgány státní správy pro životní prostředí jsou oprávněny v případech, kdy hrozí závažné poškození životního prostředí nebo kdy k poškození již došlo, rozhodnout o dočasném **zastavení nebo omezení činnosti**, která může toto poškození způsobit nebo je již způsobila, na dobu nejdéle 30 dnů (předběžné opatření) a současně navrhnout **opatření k nápravě** věcně příslušným orgánům státní správy. Podrobnosti stanoví zvláštní předpisy. (§ 30)

# PROSAZOVÁNÍ PRÁVA NA PŘÍZNIVÉ ŽP – JAK?

## Soukromoprávní cesta (OZ):

- Sousedské žaloby (§ 1013 a násl.)
- Náhrada škody (uvedením v předchozí stav) (§ 2894 a násl.)
- Osobnostní práva (§ 81)
  - Podle § 81/2 ochrany požívá mj. i právo člověka žít v příznivém životním prostředí.
  - Právo domáhat se toho, aby od neoprávněného zásahu bylo upuštěno nebo aby byl odstraněn jeho následek.


# PROSAZOVÁNÍ PRÁVA NA PŘÍZNIVÉ ŽP – KDO?

Osoby, které se cítí být dotčeny na svém právu na příznivé životní prostředí, se mohou práva na příznivé životní prostředí domáhat:

A) samostatně

B) prostřednictvím jiných osob:

1) Spolky zaměřené na ochranu životního prostředí (I.ÚS 59/14)

- § 70 zák.č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny
- § 115 zák.č. 254/2001 Sb., o vodách
- § 7 zák.č. 76/2006 Sb., i integrované prevenci
- zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů  vazba na postupy podle stavebního zákona (územní řízení, stavební řízení aj.) a jiná navazující řízení

2) zástupce veřejnosti (územní plánování – ÚPD) (NSS 2 Ao 5/2010; 4 As 217/2015-182)

3) Obce (NSS 4 Aos 1/2013-125)

4) Speciální žalobní legitimace (§ 66 s.ř.s.):

- Nejvyšší státní zástupce
- Veřejný ochránce práv

# NÁLEZY ÚSTAVNÍHO SOUDU

- **III. ÚS 70/97** – Skutečnost, že životní prostředí je veřejným statkem, nevylučuje existenci subjektivního práva na příznivé životní prostředí, jakož i práva v zákonem stanoveném rozsahu se jej domáhat (čl. 41)
- **I. ÚS 282/97** – Čl. 35 LZPS na právnické osoby vztahovat nelze. Práva vztahující se k životnímu prostředí přísluší pouze osobám fyzickým, jelikož se jedná o biologické organismy, které – na rozdíl od právnických osob podléhají eventuálním negativním vlivům životního prostředí.
- **I.ÚS 59/14** – FO mohou své právo na příznivé ŽP realizovat prostřednictvím spolku na ochranu přírody

# LZPS

- Čl. 6 - Každý má právo na život.
- Čl. 31 - Každý má právo na ochranu zdraví.
- Čl. 28 - Zaměstnanci mají právo na uspokojivé pracovní podmínky.

# LZPS

## **Čl. 9 - Nikdo nesmí být podroben nuceným pracím nebo službám.**

Výjimka:

Služba vyžadovaná na základě zákona v případě živelných pohrom, nehod nebo jiného nebezpečí, které ohrožuje životy, zdraví nebo značné majetkové hodnoty. Jednání uložené zákonem pro ochranu života, zdraví nebo práv druhých.



Úst.z. č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky  
Z.č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému

# LZPS

**Čl. 12 - Obydlí je nedotknutelné. Není dovoleno do něj vstoupit bez souhlasu toho, kdo v něm bydlí.**

Výjimka:

Pokud je obydlí používáno také pro podnikání nebo provozování jiné hospodářské činnosti, mohou být takové zásahy zákonem dovoleny, je-li to nezbytné pro plnění úkolů veřejné správy.

- Novela zákona o ovzduší (rozpor či soulad s LZPS?)
- Nález Pl. ÚS 2/17 → stížnost zamítnuta



# LZPS

**Čl. 14 - Svoboda pohybu a pobytu je zaručena.**

Výjimka:

Tyto svobody mohou být omezeny na vymezených územích mj. z důvodu ochrany přírody.

# LZPS

- Čl. 18 - Právo petiční
- Čl. 19 - Právo shromažďovací
- Čl. 20 - Právo sdružovací

# LZPS

- Čl. 21 - Právo občanů podílet se na správě věcí veřejných
- Čl. 17/5 - Státní orgány a orgány územní samosprávy jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti.
- Čl. 35/2 - Každý má právo na včasné a úplné **informace o stavu životního prostředí a přírodních zdrojů.**

# ČI.35/2 LZPS v z.č. 17/1992 Sb.

- Každý, kdo svou činností znečišťuje nebo poškozuje životní prostředí, nebo kdo využívá přírodní zdroje, je povinen na vlastní náklady zajišťovat sledování tohoto působení a znát jeho možné důsledky.
- Právnícké osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání jsou povinny v rozsahu a za podmínek stanovených **zvláštními předpisy** poskytovat informace o svém působení na životní prostředí.

(§18)

# PRÁVO NA INFORMACE O ŽP

Z.č. 123/1989 Sb. o právu na informace o ŽP

- Aktivní zpřístupňování informací (§ 10a z.č. 123/1998 Sb.) - například:
  - návrhy územních plánů
  - dokumenty v rámci procedury EIA
  - dokumenty v rámci řízení o integrovaném povolení a další.
- Pasivní zpřístupňování - na žádost

# Pasivní zpřístupňování informací

## Informace o životním prostředí (§ 2)

**Informacemi o životním prostředí** = informace v jakékoliv technicky proveditelné podobě, které vypovídají zejména o

1. stavu a vývoji životního prostředí, o příčinách a důsledcích tohoto stavu,
2. připravovaných nebo prováděných činnostech a opatřeních a o uzavíraných dohodách, které mají nebo by mohly mít vliv na stav životního prostředí a jeho složek,
3. stavu složek životního prostředí, včetně geneticky modifikovaných organismů, a o interakci mezi nimi, o látkách, energii, hluku, záření, odpadech včetně radioaktivních odpadů a dalších emisích do životního prostředí, které ovlivňují nebo mohou ovlivňovat jeho složky, a o důsledcích těchto emisí,
4. využívání přírodních zdrojů a jeho důsledcích na životní prostředí a rovněž údaje nezbytné pro vyhodnocování příčin a důsledků tohoto využívání a jeho vlivů na živé organismy a společnost,
5. vlivech staveb, činností, technologií a výrobků na životní prostředí a veřejné zdraví a o posuzování vlivů na životní prostředí,
6. správních řízeních ve věcech životního prostředí, posuzování vlivů na životní prostředí, peticích a stížnostech v těchto věcech a jejich vyřízení a rovněž informace obsažené v písemnostech týkajících se zvláště chráněných součástí přírody a dalších součástí životního prostředí chráněných podle zvláštních předpisů,
7. ekonomických a finančních analýzách použitých v rozhodování a dalších opatřeních a postupech ve věcech životního prostředí, pokud byly pořízeny zcela nebo zčásti z veřejných prostředků,
8. stavu veřejného zdraví, bezpečnosti a podmínkách života lidí, pokud jsou nebo mohou být ovlivněny stavem složek životního prostředí, emisemi nebo činnostmi, opatřeními a dohodami podle bodu 2,
9. stavu kulturních a architektonických památek, pokud jsou nebo mohou být ovlivněny stavem složek životního prostředí, emisemi nebo činnostmi, opatřeními a dohodami podle bodu 2,
10. o mezinárodních závazcích týkajících se životního prostředí a další...

## Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 1. 2020, č. j. 5 As 231/2018-77:

- „Informace o denních průměrných teplotách a srážkách není možné podřadit pod konkrétní výčet environmentálních informací v citovaných předpisech. Tyto informace jsou však např. důležitým ukazatelem o klimatických změnách (v dnešní době velmi diskutovaných), na základě kterých si může veřejnost vytvořit představu o stavu životního prostředí, jeho vývoji a proměnách a případně přijmout rozhodnutí k jeho ochraně. S ohledem na uvedené jsou informace o denních průměrných teplotách a srážkách nepochybně podstatnými informacemi o životním prostředí, a proto je nutné je podřadit pod rozsah zákona o právu na informace o životním prostředí.“

# Pasivní zpřístupňování informací

## Subjekty povinné zpřístupnit informace o životním prostředí (§ 2 písm.b)

- 1. správní úřady a jiné organizační složky státu a orgány územních samosprávných celků,3)
- 2. právnické nebo fyzické osoby, které na základě zvláštních právních předpisů vykonávají v oblasti veřejné správy působnost vztahující se přímo nebo nepřímo k životnímu prostředí,4)
- 3. právnické osoby založené, zřízené, řízené nebo pověřené subjekty uvedenými v bodech 1 a 2, jakož i fyzické osoby pověřené těmito subjekty, které na základě právních předpisů nebo dohody s těmito subjekty poskytují služby, které ovlivňují stav životního prostředí a jeho jednotlivých složek (dále jen "pověřená osoba")



# Pasivní zpřístupňování informací

## Subjekty oprávněné žádat informace (žadatel)

Nález Ústavního soudu ze dne 26. 1. 2021, sp. zn. Pl. ÚS 22/17:

„Na tomto místě je třeba zdůraznit, že **spolek coby právnická osoba je způsobilým žadatelem** [§ 2 písm. c) zákona o právu na informace o životním prostředí] o informace o životním prostředí a že toto právo na informace není spojeno s účastenstvím spolků ve správních řízeních. Žadatel (spolek) svou žádost o informace o životním prostředí dokonce nemusí ani odůvodňovat (§ 3 zákona o právu na informace o životním prostředí), což představuje transpozici čl. 3 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS, podle něhož žadatel nemusí prokazovat svůj oprávněný zájem na získání informací o životním prostředí (viz Jelínková, J. In Jelínková, J., Tuháček, M. Zákon o právu na informace o životním prostředí. Praktický komentář. Praha: Wolters Kluwer, s. 29 a násl.).“

# Způsob zpřístupňování

- jakákoliv technicky proveditelná forma
- přímé nahlížení do písemností nebo jiných souborů informací
- pořizování výpisů, opisů nebo kopií žadatelem v prostorách povinných subjektů

# Forma žádosti

- ústně
- písemně
- telefonicky
- elektronicky
- faxem nebo jinou technicky proveditelnou formou
- výzva k upřesnění žádosti (žádost je nesrozumitelná, příliš obecně formulovaná, telefonická, kterou nelze neprodleně vyřídit apod.)

# Forma zpřístupnění informace

- volba žadatele
- jiná forma s ohledem na splnění účelu žádosti a její optimální využití žadatelem
  - povinnost odůvodnit volbu jiné formy
- bližší podmínky zpřístupnění (§ 10)

# Lhůta pro zpřístupnění informace:

- bez zbytečného odkladu
- do 30 dnů od obdržení žádosti
- do 60 dnů prodloužená lhůta

# Zpoplatnění zpřístupnění info

- Možnost žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli (§ 10/3)
  - možnost žádat úhradu i za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací (Novela č. 241/2022 Sb.)
- Veřejně přístupné sazebníky úhrad

# Způsoby vyřízení žádosti

- a) zpřístupnění informace - neformálně
- b) sdělení, že povinná osoba požadovanou informací nemá a ani nemá povinnost ji mít, případně postoupení žádosti příslušné osobě
- c) výzva k upřesnění žádosti
- d) odepření požadované informace zpřístupnit
- e) žádná reakce

# Odepření přístupu k informacím

- povinné (§ 8 odst. 1 )
  - ochrana utajovaných informací,
  - ochrana osobních údajů a osobnosti,
  - ochrana duševního vlastnictví,
  - ochrana obchodního tajemství,
- fakultativní (§ 8 odst. 2 a 3)
- fakultativní (§ 8 odst. .

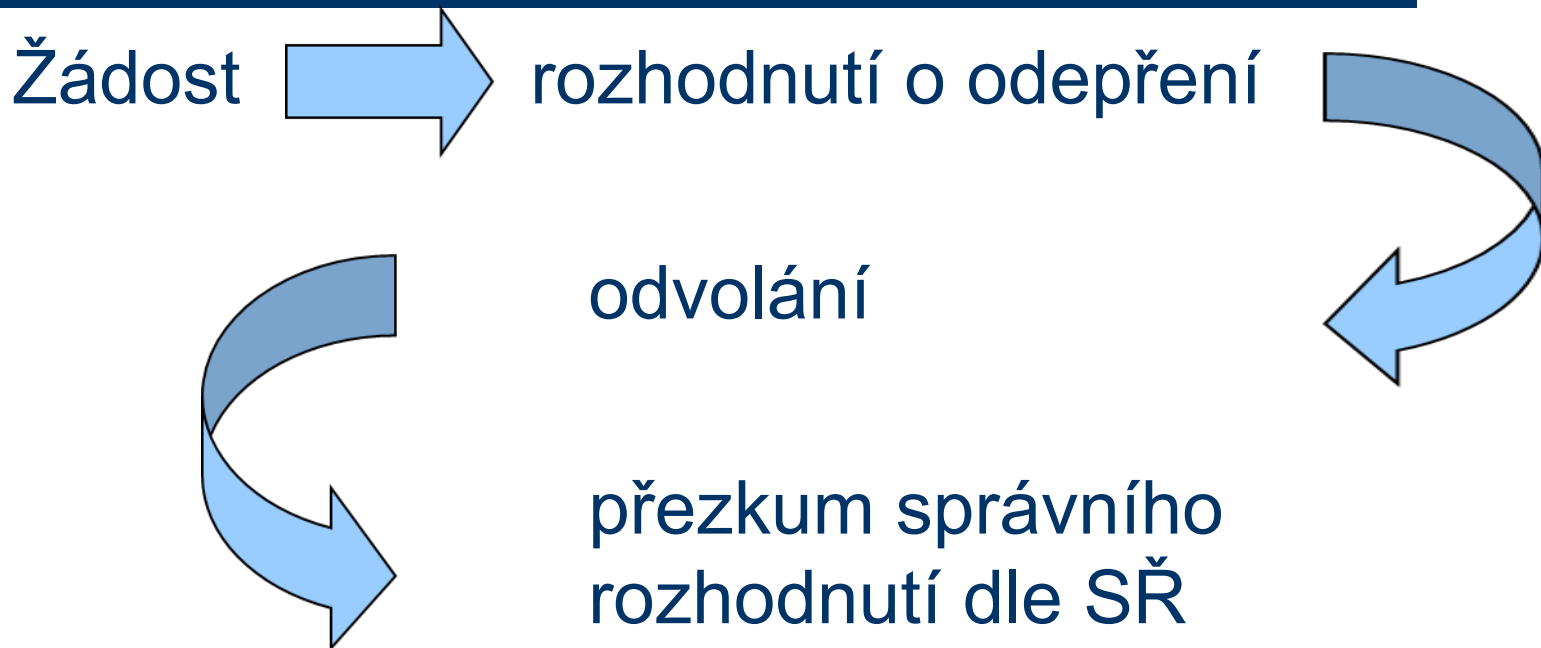
Jen ze zákonem stanovených důvodů!

Forma odepření: **rozhodnutí a to** i v případě, že povinný subjekt žádosti nevyhoví i jen zčásti

– výjimka u kopií dokumentů dle § 9(5)



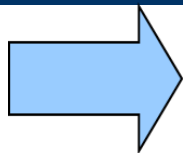
# Opravné prostředky



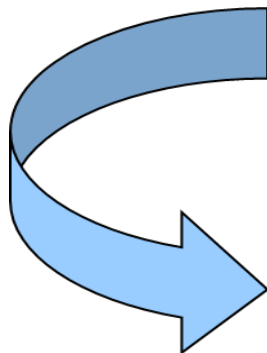
- přezkum správního rozhodnutí po vyčerpání řádných opravných prostředků podle SŘS (§ 14/4); soud může nařídit zpřístupnění info (14(5))

# Opravné prostředky

Žádost

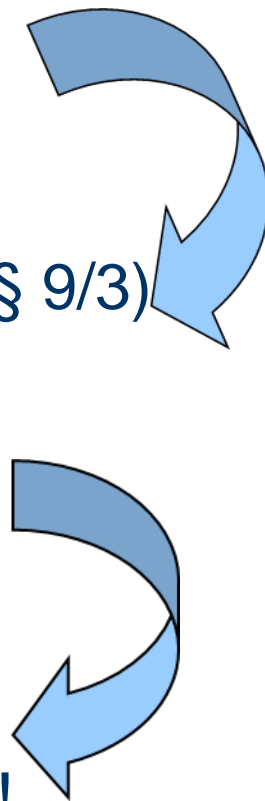


žádná reakce



fikce zamítavého rozhodnutí (§ 9/3)

odvolání



- přezkum **správního rozhodnutí** podle SŘS
- pozor na § 79 SŘS - nelze žalovat na nečinnost!

# JUDIKATURA

- Nálezy ÚS č. 95/2000 Sb. a č. 143/2002 Sb. ÚS (sp. zn. I. ÚS 512/02).
- Nález ÚS sp. zn. I. ÚS 260/06
- NSS ze dne 17. 12. 2014, čj. 1 As 189/2014-50)
- Nález ÚS, sp. zn. Pl. ÚS 17/95, usnesení ÚS, sp. zn. I. ÚS 282/97
- Usnesení ÚS, sp. zn. II. ÚS 42/05
- Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27.04.2007, čj. 9 Ca 270/2004-39
- Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 24. 11. 2005, čj. 22 Ca 442/2003-30
- NSS ze dne 21. 12. 2005, č.j. 5 As 47/2004-36
- NSS ze dne 6. 10. 2009, č.j. 2 Ans 4/2009-93 a další.

# POUŽITÉ A SOUVISEJÍCÍ ZDROJE:

- *JUDr. Jana Tkáčiková, Ph.D.: Ústavní základy práva životního prostředí.*
- *JANČÁŘOVÁ, Ilona a Jiří VODIČKA. Krátké zamyšlení nad přímými kontrolami spalovacích stacionárních zdrojů umístěných v rodinných domech, bytech a stavbách pro individuální rekreaci. České právo životního prostředí, Praha: Česká společnost pro právo životního prostředí, 2016, č. 2, s. 41-53. ISSN 1213-5542.*
- *ZDVÍHAL Zdeněk: Novela zákona o ovzduší – na pomezí ústavní konformity?, Právní rozhledy 20/2017, s. 687*